

съюзъ, при все това, не трѣбва да изпуска случаитѣ, когато може да придобие подобрене отъ съвременната държава, като напълно си запазва пролетарския характеръ; 5) че подобренията въ учителското поприще ще бждатъ действително възможни и трайни, когато такива се извършватъ въ цѣлия общественъ животъ, т. е. че училищната политика е въ тѣсна зависимостъ отъ общата политика; 6) че характерътъ на общата и училищна политика ще зависи отъ степенята на съзнанието и общественитѣ класи въ политическия животъ; 7) че общественитѣ класи се намѣсватъ въ политическия животъ чрезъ своитѣ партии и, следов., характерътъ, поведението и действията на последнитѣ се опредѣля отъ интереситѣ на първитѣ; 8) че Учит. Съюзъ, поради зависимото учителово положение и по причина, че неговитѣ искания не сж чисто професионални, а политико-обществени, — не може да се държи далечъ отъ политическия животъ, като се неутрализира, безъ да изгуби своята мощъ и значение; 9) че организацията на народното учителство не е въ положение да постигне своитѣ сжществени искания само съ свои собствени сили, било чрезъ споразумение, било чрезъ боевитѣ срѣдства, съ които разполага, намира: 1) че учителската организация по естество и задачи си е боева организация и трѣбва да ратува за постигане на общественитѣ идеали на класата, къмъ която спада, въ които идеали се включватъ и частно учителскитѣ интереси, заедно съ тия за прогресивното развитие на учебното дѣло; 2) че учителската организация предявава своитѣ искания къмъ държавата, като смята споразумението за първа стъпка на своитѣ действия въ това отношение, *но се надѣва на постоянна, искрена и основна поддръжка само на Работн. Соц. Демокр. партия и 3) учителскиятъ съюзъ действа съ всички срѣдства, а най-вече чрезъ съюзния органъ, да улесни и се съзнае отъ у-вото неговото действително положение и съ това да го приведе къмъ еднакви политико-икономически възрѣния“.*¹⁾

Ето какъ дветѣ течения — буржуазното и социалистическото, въ Б У С на X конгресъ си дадоха генерално сражение. И дветѣ бѣха обособени и ясно разграничени. Около тѣзи две резолюции съюзното учителство се нареди и образува два враждебни, непримирими лагери — оня на буржуазното течение, начело съ общодѣлцитѣ, и оня на учителитѣ социалдемократи. Резолюцията на 18-тѣ делегати послужи за платформа, около която се групираха всички учители социалдемократи и тѣхни съчувственици, членове на Съюза. Веднага следъ X конгресъ, за по-успѣшно водене пропагандата и агитацията на социалистическото течение всрѣдъ сдруженото учителство, 18-тѣ делегати избраха една четиричленна комисиия отъ М. Гераскавъ, П. Ралевъ, Д. х. Димовъ и Н. Кировъ, която да ръководи идейнитѣ социалистически групи, които заработиха трѣскаво за надмощие на своитѣ идеи.

Въ началото на 1904/1905 учебна година навсѣкжде учителитѣ социалдемократи и тѣхнитѣ съчувственици се конституираха въ кржжочи и поведоха вжтре въ Съюза не само идеенъ, но и организационенъ животъ. Тѣзи кржжочи се ръководѣха отъ поменатата че-

¹⁾ Изъ „Работн. в-къ“, бр. 49 отъ 1905 г. Год. VII.